

hauran complert ab sos debers de ciutadans y ab els debers morals de la conciencia. Nostra estimada Pàtria, 'ls serà deutora d' agraïment, com lo tindran tots los fills que de veras l'estiman per la bona voluntat amostrada per tots los individus de la Comissió.

Encomenantnos per finalisar, à sa benevolensa creyent mereixer benignitat per l' incorrecció de aquestas cartas que s' han allargat més del que vollem, per diverses circumstancies, las que fora fácil que à V. V. hagin resultat insidiosas, clourém aquesta donant ab ella cumpliment à nostra tasca, ab las frases qu' acabà son Discurs d' apertura de l' Assamblea de Lletrats sobre lo Dret de Gerona promoguda per la Econòmica d' Amichs del País (1) lo anyorat Degà d' aquest Col·legi d' Advocats y ex-Rector de la Universitat lliure de Gerona, Excm. Sr. D. Manel Viñas, paraulas que semblan dictadas en l' ocasió present, y que encare no han perdut sa oportunitat.

« De esta suerte, ora se acepte la codificación catalana, » ora no puedan conseguirse más que excepciones en el Código general; Gerona habrá exhibido sus títulos de gloria » en la esfera jurídica, (en l' actualitat s' ha de dir, la Comissió codificadora) habrá cumplido con sus deberes, y lo » habrán hecho también los jurconsultos de esta ciudad (en » aquest cas, V. V. dos que la representan) à quienes me permitiré recordar que en estos tiempos de lucha sobre leyes » é instituciones, sirve de mucho para su conservación el » sincero amor de las mismas, el que ni aumenta sus buenas dotes, ni oculta sus defectos, según las palabras de la » Sagrada Escritura: (Sap. VI, 19) dilectio, custodia legum. »

Los hi reitera lo testimoni de sa consideració, y repeteix sos sentiments d' admiració y apreci son mes aff. ss. que 's despedeix de V. V. y 'l b. l. m.,

JOAN. BTA. TORROELLA.

30 Septiembre de 1899.

QUE 'NS PERSEGUEIXIN, TANT SE VAL.

El catalanisme, fa temps que té esverats à la gent de Madrid. L' avansament que en aquestos últims temps ha fet y la constant propaganda que s' està fent, els ha tret de pollera. Tant com sigué fantasia d' uns quants poetas, els nostres governants reyen y la premsa de *mayor circulación* hi feya la seva hrometa. ¡Imbécils! no sapigueren capir que d' allò ne vindria aixó; que 'l moviment que comensava per esser purament literari, acabaria per esser eminentment polítich-social; que sortiria d' aquella històrica Sala de Llotja y pendria arréu la terra catalana, fins à manifestarse en tots los actes de vida dels catalans. Ara, quan ho han tingut devant dels ulls, se n' han endonat, però 'ls hi ha vingut de sobte, els ha esverat y no saben lo que 's fan. Volen deturar nostre moviment y lo que fan es darli més empenta. Volen ofegar el genuf y verdich esperit de patria y ells, ab son procedir cínich y barroer, l' encenen més y més. Per fi s' han endonat del moviment pero no 'l comprenen. Dels somnis dels poetas, d' aquells *cuatro locos*, encare no 'n fan cas y avuy persegueixen à n' els que fan política catalanista. Volen matar al catalanisme polítich y 's burlean del literari y artístich que 's qui l' ha engendrat y engendra encare. Volen matar l' efecte sense matar la causa.

Y aquell solzament el veuen en nosaltres. No som, no, gent de Madrid, solzament nosaltres els qui escrivim y prediquém infadigables per las encontradas totes de la terra catalana la bona nova, els sols catalanistas militants; son també els qui pintan; son els qui cantan; son els qui poetisan; son els qui conreuhen las ciencias; son els qui treballan, imprimint en l' objecte que tenen entre mans el segell propi de la nostra nacionalitat; es nostra industria; es tot, que en tot s' hi transparenta la nostra ànima nacional. Y l' acció de tots aquets elements no es sinó un efecte: la causa, es l' esperit català que s' es despertat en nostres cors, y aquest despertament encare que 'l sapiguessin veure, encare que sapiguessin endevinar aquesta causa y volguessen combátrel no podrian. — Prohibiu la premsa, prohibiu las reunions y quedarán tots aquells altres medis de propaganda, y quedarà la propaganda de nostres conversas particulars.

Ja veyéu que poca cosa voléu privar, total duas armas de combat—ens quedarán las altres. Y encare vostre acció es contraproduhent. Entengueu be, si la nostra propaganda fos perversa, fos atentatoria verament à la vera patria, la culpabilitat aniria à mitjas, perque, vosaltres no feu sinó ajudarnos à la feyna. Y féu bé de ferho aixís, perque tant ne trau-

(1) Celebrada 7 Febrer de 1881.

riau, y aixís mentrestant vos entreteniu. Sí, tant ne trauriau, perque pera deturar el despertar d' un poble honrat y digne que reclama lo qu' es seu y de dret li correspon, no es qui cap govern del mon y menos los débils governs d' Espanya. ¡Vés si l' aturàren el desvetllar de Cuba y Filipinas! Féu lo que volguéu, Catalunya conseguirà lo qu' es de justicia. Siguent una nacionalitat autònoma dintre del estat espanyol sí es el catalanisme qui la lliura. Siguent un estat independent, ó nacionalitat autònoma dintre d' un altre estat, sí sou vosaltres, ab vostra política inconseqüent y violenta, els qui la trayéu de la esclavitut.

Per are y tant, grans mercés. — Continuéu, que si no triomfèssim nosaltres, triomfaréu vosaltres. De tots modos Catalunya assolirà la seva pasqua de resurrecció.

Celrà, Octubre.

ALFONS ALSINA.

NOSTRA BANDERA

Avuy que nostra bandera espatega enlayre y fa batre de goig y d' esperansa 'ls cors dels catalans que se honran en tenirla per dosser, avuy que aquesta bandera sense màcula, y més antiga que la de Castilla, y que ha presidit y dut à la victoria als catalans en mil batallas, avuy aquestos provocadors é ingrats castellans y polítichs d' ofici, que xuclan la sanch del poble y ab las sevas disbauxas é imprevisions l' ban portada à la ruhina, avuy alsan lo crit al cel, al llegir que s' ha aixecat la nostra Santa Bandera en mitg d' una salva d' aplausos y del cant de *Los Segadors*, com si fos aixó una provocació contra la unitat d' Espanya. Sí: verdamment es una provocació contra la uniformitat del Estat espanyol, contra aquest estat de tirania en que estém los catalans, estat de tirania que 'ns ha portat la política castellana, pera que la burocracia castellana tingui una colonia que explotar: pero may es una provocació, si 'ls governs no ho volen, à la unitat d' Espanya.

¡La bandera catalana! Qué fora de la bandera de Castilla si no l' hagués protegida la bandera catalana, y quanta ingratitut li han tingut los castellans! Alfons II d' Aragó ajudà al de Castilla d la conquesta de Cuenca (sigle XII); Jaume I Conquistador, conquistà pera Castilla 'l regne de Murcia, tan rich com lo de Valencia (sigle XIII); Jaume II, lo Just, ajudà al rey de Castilla contra 'ls moros, que se lo hageran menjat viu, posant siti à Almería, que tingué de abandonar per haver entrat en tractes ab los alarbs per debilitat lo rey de Castilla; en Pere IV, lo Ceremoniós, presta 'l sen concurs eu la batalla del Salado (1340), y, en fi, la grandesa de Castilla li ve de la unió y no de la uniformitat, ab la Corona d' Aragó, y nostra bandera aportava més territoris y més richs que 'ls que tenia davall seu la bandera de Castilla y aquesta ha anat perdent per la seva política absorbent é impetiosa.

¿Y qué ha fet Castilla per Catalunya? ¡Ah! Lo que ha fet ha sigut portarnos una política tiránica y embrutidora, més propia del Africa que d' Europa; 'ns ha portat unas costums corrompudas y corruptoras, que no n' hi sentim grat, *el torero y el flamenquismo*; nos va portar à la miseria en temps de Carlos II no deixantnos comersaijar ab las colonias americanas en justa paga d' haver tret los diners que 's necessitaren pera fer lo viatge de descuberta perque Castilla estava pobre y aparracada.

Allí hont onejava la bandera catalana, hi havia 'l progrés, la civilisació, la libertat; devant d' ella tots los pobles eran lliures, puig tots conservaren la seva autonomia. Que ho diguin sinó, Valencia, Mallorca, 'l mateix Aragó; que ho diguin Sicilia, Sardenya, Rosselló, Córcega, Milán y Nápolis y 'l comptat d' Atenas; y devall de la bandera castellana, ¿qué hi havia y qué hi há? *En ninguna parte del Reyno non se faça justicia... en los lugares que no eran cercados non moraba ninguno et en los lugares que eran cercados manteníanse los más de ellos de los robos et hurtos que façian. Muchas de las gentes del Reyno desamparaban heredades et fueron à poblar los Reynos de Aragón et Portugal.* ¿Y las possessions d' América y demés d' Europa per qué han tirat al foch la bandera de Castilla y s' han aixoplugat devall d' una altre, ó bé sota la seva mateixa bandera? Que ho digui *El Herald* que segurament sab millor la historia d' Espanya.

FR. FRANCI D' ILURO.

(De *La Renaixensa*.)

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del 9 d' Octubre. — (2.ª convocato-ria). — Reunits 10 concejals baix la presidencia de D. Manel Calata, prengueren los següents acorts:

Aprobar l' acta de la sessió anterior.

Id. l' extracte dels acorts pera sa publicació en lo *Butlletí Oficial*.

Quedar enterats del telegrama del Ministre de Governació no accedint à l' ampliació del servey telegráfich.

Adobar lo pont del carrer del Carme, senyalantse el día 16, à les 11 del matí, pera la subasta.

Donar permís per obres als Srs. Planas, Flaquer y Comp.ª, y à D.ª María Brugé.

Designar à la Comissió de Foment pera la recepció del empedrat del carrer de los Ballesterías.

Aprobar la proposició firmada per tots los concejals demanant lo traslado à la plassa de Sant Agustí de las paradas durant los vuyt dies de fires.

Deixar sobre la taula una proposició del senyor Gárriga y Mndet sobre ocupació de la vía pública pels industrials de la Rambla.

La atenció general s' ha concentrat durant la passada setmana en los incidents promoguts per la resistencia passiva adoptada pels gremis de Barcelona respecte al pago de la contribució. L' Alcalde de dita ciutat, senyor Robert, fundantse en la llei y en lo seu sentit gramatical y lògic, se va negar à autorisar los embarchs als contribuyents morosos fins que s' haguessen cumplert per la Delegació de Hisenda tots los requisits exigits per la Instrucció, originantse en conseqüencia un sério conflicte. Al costat de l' Alcalde hi estava tot Barcelona, feta excepció tant sols dels diaris escrits per gent de la colla dels que cobran (*El Noticiero Universal* y 'l *Diario Mercantil*), fins al punt d' haverse emés un dictamen firmat per més de cent vint advocats dels de més nota d' aquell Col·legi favorable en absolut al criteri del Doctor Robert.

Pero 'ls periódichs de Madrid, los rotatius que tot ho converteixen en substancia pera sos fins particulars y pera sos interessos personals y de banderia, varen aixecar lo crit al Cel y dexaren anar ab dit motiu tot lo repertori de paraules y d' insults que tenen reservat pera les grans occasions y especialment sempre que 's tracta de Catalunya, y 'l Govern, al qui tot aixó venia molt bé pera acabar de recular en les seves promeses y pera acabar d' esbollar del seu programa fins lo més petit rastre de regionalisme *ben entés*, s' ha afanyat à donalshi gust, publicant una R. O. interpretant la Instrucció à mida de la seva conveniencia y obligant al Alcalde de Barcelona à presentar la dimissió. Aquest, devant la amenssa de una causa criminal, ha firmat la autorisació y se'n ha entornat à casa.

Per més que no estiguém en estat de siti y que de dret estiguém en temps de *libertat*, no 'ns atrevim à estampar los comentaris que se 'ns acudeixen devant d' ayals enormitats. Esperarem à ferho, quan los regeneradors no sien poder y vinga algún Govern que deixi dir alguna cosa, encare que sia un xich més reaccionari que 'l que avuy 'ns regeix per nostre desgracia.

Entre tant nos limitém à felicitar à la premsa periódica madrilenya, única que à Espanya pot dir lo que vol, única que fa por als que manan y que per ells es atesa, y única que fa tot lo que sab y tot lo que pot pera augmentar lo descontent y dificultar la bona inteligencia y armonia entre les diferentes regions que forman part d' Espanya. ¡Y encara té la desvergonya de motejarnos de separatistes!

— Son molt insistents los rumors que corren de que tracta d' organisarse 'l joch, com ha succehit altres vegades, durant les vinents fires de Gerona. Per si res n' havia sentit à dir, cridem la atenció sobre l' assumpto del Governador de la provincia, senyor Montaner, lo quin ha de comprendre que de passar la cosa endavant faria impossible que vinguessin à honrarnos ab sa presencia en dits dies persones caracterisades com lo senyor Marqués de Camps y altres, que repetides vegades han manifestat per escrit y de paraula que no consentirien qu' aytal foc de immoralitat continués en la provincia, ni à Gerona, en temps que predominés en ella, com predomina avuy, la seva influencia; ja que d' altre manera los hi hauria de caure la care de vergonya. Estarem à la mira de lo que occorri sobre aquest particular, disposats à parlar tant clar com nos sia permés y com hem fet sempre.

— Malgrat los entrebanchs que s' han volgut posar à la circulació dels sellos de la « Unió Catalanista », la primera edició dels mateixos que era de cent vint y cinch mil exemplars, està ja agolada. La segona edició d' un número igual de exemplars, que 's distingeix de la primera pel color dels sellos que 's vermell, s' ha posat ja à la venda: haventse despatxat sols en lo primer día més de vint mil. A n' aquest pas, y seguint la oposició que se 'ls hi vol fer, s' haurà de procedir molt prompte à una tercera tirada. Recomaném son us à tots los catalanistas y à tots los que ab nosaltres simpatisin.

— Acompanyat de la seva distingida esposa, visità la passada setmana la nostre ciutat Mr. Pierre Paris, catedràtic de la Universitat de Burdeos y Director de la Escola de Belles Arts d' aquella població, qu' ha fet per Espanya una excursió arqueològica comissionat pel Govern de la ve-hina República.

— Per una correspondencia de Bordils, de la quina s' ha declarat autor lo nostre bon amich y ferm company de causa D. Ignaci Prim de Bullé, ha sigut denunciada novament *La Renaixensa*. Ab aytal ocasió repelim al diari catalanista de Barcelona lo nostre afecte y 'ls nostres oferiments, fentlos extensius de tot cor al senyor Prim, víctima principal de les iredes de nostres perseguidors en la aludida denuncia.

— S' està repartint als socis lo volum de les composicions premiadas en lo Certamen celebrat l' any passat per la Associació literaria de Gerona, que forma un groxut tomo imprés ab tot l' esmero à que 'ns te acostumats lo se-